

11.5.2020

VN/5772/2020

Aluehallintovirastot

Rajoitetoimenpiteet

Sosiaali- ja terveysministeriö kehottaa aluehallintovirastoja viipymättä ryhtymään uusien tartuntatautilain (1227/2016) 58 §:n mukaisten toimenpiteiden valmisteluun alueillaan koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Taustaa

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 6.5.2020 (liite 1 linkkinä) linjannut lukioiden, ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen, yliopistojen ja vapaan sivistystyön tilojen käyttöä.

Päätöksen mukaan näiden tilojen käyttöä opetukseen hallitaan 14.5.2020 alkaen tartuntatautilain mukaisilla toimenpiteillä. Tartuntatautilaki mahdollistaa nopean ja joustavan reagoinnin, kun epidemiatilanne voi kehittyä eri tavalla alueittain. Lähiopetukseen on mahdollista palata hallitusti ja porrastetusti. Valtioneuvosto kuitenkin suosittaa, että yliopistoissa, ammattikorkeakouluissa, lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, vapaassa sivistystyössä sekä aikuisten perusopetuksessa jatketaan etäopetusta lukukauden loppuun. Koulutuksen järjestäjät päättävät itse, missä määrin lähiopetusta tarvittaessa järjestetään. Kesällä lähiopetus järjestetään väljyys- ja hygieniaohjeita noudattaen.

Kaikissa tilanteissa tulee korostaa ohjeistuksien noudattamista ja riskiryhmien erityistä huomioimista. Näin ollen aluehallintovirastojen uusissa päätöksissä ja niiden mukaisen sisällön harkinnassa sekä ohjauksessa virastot tulevat noudattamaan kansallisia kriteerejä epidemian aiheuttamista edellytyksistä.

Tartuntatautilain 8 § mukaisesti aluehallintovirasto sovittaa yhteen ja valvoo tartuntojen torjuntaa alueellaan. Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä ohjaa ja tukee kuntia ja sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköitä tartuntatautien torjunnassa, kehittää alueellisesti tartuntatautien diagnostiikkaa ja hoitoa sekä selvittää epidemioita yhdessä kuntien kanssa. Aluehallintovirasto ja sen toimialueen sairaanhoidopiirien kuntayhtymät tekevät yhteistyötä tartuntatautien torjunnassa. Aluehallintovirasto tekee tässä laissa säädetyt hallinnolliset päätökset käyttäen hyväksi sairaanhoidopiirin kuntayhtymän, erityisvastuualueen ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemusta.

Tartuntatautilain 9 § mukaisesti kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tässä laissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa ja tässä laissa säädetään. Tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluu tässä laissa tartuntatautien ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta.

Tartuntatautilain 58 §:n mukaiset toimenpiteet

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Sosiaali- ja terveysministeriö PL 33 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 8 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	02951 63415 +358 2951 63415	kirjaamo@stm.fi stm.fi

odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Virastoja kehoitetaan viipymättä selvittämään mainitussa säännöksessä tarkoitettujen edellytysten olemassaoloa sekä tekemään päätökset, joilla asetetaan tarvittavat välttämättömät rajoitukset lukioden, ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen, yliopistojen ja vapaan sivistystyön tilojen käytölle 13.6.2020 asti.

Valtioneuvoston periaatepäätöksen yhteydessä on arvioitu, että tilat voidaan ottaa käyttöön, kun lähiopetus järjestetään väljyys- ja hygieniaohteita noudattaen. Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä terveyden ja hyvinvoinnin laitos ovat valmistelleet ohjeen (liite 2) näiden tilojen käytöstä. Virastoja kehoitetaan harkitsemaan näiden ohjeiden asettamista tilojen käytön välttämättömäksi edellytykseksi.

Virastoja kehoitetaan valmistautumaan näiden tarvittavien kiireellisten päätösten tekoon **14.5.2020 lukien**.

Aluehallintovirastojen on myös syytä varautua siihen, että päätösten voimassaolon umpeutuessa saattaa olla tarve harkita uusia vastaavia päätöksiä.

Aluehallintovirastojen on myös järjestettävä viipymättä viestintä tällaisista päätöksistä omilla alueillaan ja järjestettävä vastauspalvelu ao. tilojen ylläpitäjille ja muille asiaan osallisille.

Ministeriö kehottaa huomiomaan, että päätösten voimassaolo ja niiden mukaiset toimenpiteet on viipymättä lopetettava, mikäli lain tarkoittamia edellytyksiä rajoituksille ei enää ole.

Kansliapäällikkö

Kirsi Varhila

Johtaja

Jaska Siikavirta

Liitteet 1: Valtioneuvoston periaatepäätös 6.5.2020 taustamateriaaleineen:
<https://valtioneuvosto.fi/paatokset/istunto?sessionId=0b00908f806a9d47>
 2: Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ohje koulutuksen järjestäjille 11.5.2020

Jakelu Aluehallintovirastot
 Ahvenanmaan maakunta

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysministeri Pekonen

Perhe- ja peruspalveluministeri Kiuru

Valtiosihteeri Mäkipää

Valtiosihteeri Ruuth

Opetusministeri Andersson

Tiede- ja kulttuuriministeri Kosonen

Pääministerin erityisavustaja Haapajarvi

Kansliapäällikkö Lehikoinen

Valtiovarainministeriö/VKO

SM/poliisiosasto

Poliisihallitus